

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۴/۰۸

داکتر لودویگ آدمک
ترجمه: رحمت آریا

د افغانستان بایوگرافیکي قاموس دوهم ټوک (دیرشمه برخه)

دوست محمد فضل

په ۱۹۲۳ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. د جرمني د میونخ له پوهنتون څخه ټي په صنعتي اقتصاد کې ماسټري تر لاسه کړې ده. د کانو او صنایعو په وزارت کې د صنایعو عمومي مدیر. د صادرات عظمی د محاسبې د دیوان د تفتیش رئیس. د خوراکي توکو د انستیتیوت او د عامه اړتیاوو د برابرولو رئیس. له ۱۹۷۲ تر ۱۹۷۳ز کال پورې د کابل ښاروالی، ښارول. د خلقیانو د واکمنۍ پر مهال د اداري اصلاحاتو د مرکزي بیرو رئیس. د اقتصاد او محاسبې په برخې کې د گڼ شمېر مقالاتو لیکوال. مورنۍ ژبه ټي دري ده.

فاروق فضلي

په ۱۹۵۲ز کال د کابل پوهنتون د حقوقو او سیاسي علومو له پوهنځي څخه فارغ سوی دی. تر ۱۹۸۰ز کال پورې ټي په دېلي، بلگراد او وارسا کې د دیپلومات په توگه کار کړی دی. په ۱۹۸۵ز کال کې له افغانستانه ووت. مورنۍ ژبه ټي دري ده.

فضل القادر

د ۱۹۷۸ز کال د مې له میاشتي راوروسته، د ملي دفاع په وزارت کې، د باندنیو اړیکو د څانگې مشر.

فدا محمد فدائي

د ضیاء محمد فدائي ورور. د افغان ملت غړی، وروسته ټي د ملت په نوم جلا گوند جوړ کړ. د ۱۹۶۰ز لسيزې په اوږدو کې وفات سو.

عبدالعزيز فروغ

د خواجه محمد زوی په ۱۹۳۳ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. له ۱۹۴۴ تر ۱۹۵۶ز کال پورې په کابل کې د سلطان^[۱] ښوونځي ته تللی دی. له ۱۹۵۶ تر ۱۹۶۰ز کال پورې د کابل له پوهنتون څخه د اقتصاد لیسانس اخیستی دی.

¹ -Sultan School

په ۱۹۶۶ز کال کې آسترالیا ته د روزني لپاره لاړ. له ۱۹۶۹ تر ۱۹۷۰ز کال پورې د «وندر بيلت»^[2] پوهنتون ته لاړ او ماسټري نې په اقتصاد/احصائيو کې واخيسته. له ۱۹۶۰ تر ۱۹۶۷ز کال پورې د پلان وزارت، مدير. په ۱۹۶۷ز کال کې عمومي مدير؛ له ۱۹۷۰ تر ۱۹۷۳ز کال پورې د احصائيو رئيس. له ۱۹۷۳ تر ۱۹۷۴ز کال پورې د پلان جوړونې او اقتصادي تحليل رئيس. په ۱۹۷۴ز کال کې د پلان د وزارت مرستيال وزير. مېرمن نې نجيبه نومېږي. مورنۍ ژبه نې پښتو ده. په ۱۹۸۴ز کال کې له افغانستانه ووت.

فرزام : وگورئ : فرزام

ملا عبدالمومن فطرت

د ملا عبدالولي شاه زوی په ۱۸۷۹ز کال کې د بدخشان په درواز کې زېږېدلی دی. دوديزي زده کړې او رسامي، حکاکي او خطاطي نې زده کړه. هنرمند. په ۱۹۵۰ز کال کې وفات سو.

عبدالرؤف سلجوقي فکري

د مولوي عبدالفتاح سلجوقي زوی او د صلاح الدين سلجوقي د اکا زوی په ۱۹۰۰ز کال کې په هرات کې زېږېدلی دی. د «مجله هرات» مدير. له ۱۹۳۹ تر ۱۹۴۱ز کال پورې د هرات د ادبي ټولني مرستيال مدير. د هرات د لرغونتون/موزيم مدير. د «مجله ادبي هرات» محرر. د دري ادبياتو مؤرخ او د ميناتورۍ د هراتي سبک او د فارسي خطاطۍ متخصص. د «رساله مزارات هرات» مؤلف چې د هرات د مقابرو او زيارتونو او تاريخي ځايونو په هکله ده. د کابل د کتابتونونو د خطي نسخو لومړی په لاس ليکل سوی ليست نې جوړ کړ، (نه دی چاپ سوی). شاعر. په ۱۹۷۰ز کال کې په کابل کې وفات سو. زامن نې : عبدالرحمن، ارشاد بهزاد او وفاسلجوقي (چې دري واره نې هنرمندان دي).

عزيز الدين وکيلي فوفلزايي

د پوپلزي له اعقابو څخه چې په کابل کې د سدزويو د سلطنتي کورنۍ خدمت نې وکړ. خطاط او مؤرخ. د افغان د دولتي مطبوعاتو رسمي مأمور. د تيمورشاه او زمان شاه سدوزي د کتابونو مؤلف. د احمد شاه په هکله نې اثر نه دی چاپ سوی. مورنۍ ژبه نې پښتو ده.

ايلاني : وگورئ : **کيلاني**^[3]

منهاج الدين گهيخ

د قاضي برهان الدين زوی، په ۱۹۲۲ز کال کې په کوهدامن کې زېږېدلی دی. له دارالمعلمين څخه فارغ سوی دی. د غازي د ليسي بنوونکی. د آريانا د نقل او انتقال افسر. د اخوان پلوي جريدې گهيخ، ناشر چې ديني او کمونيست ضد مقالات نې درلودل. ويل کېږي چې په ۱۹۷۱ز کال کې د کين لاسو له لوري ووژل سو.

² -Venderebilt University

³ -Ailani see Gailani

عزیزه گردیزی

د دیپلومات او د ملکي مأمورینو د کوپراتیف د رئیس محمد اسحق لور په ۱۹۲۹ز کال کې په پغمان کې زېږېدلې ده چې د رحیم گردیزی مېرمن ده؛ رحیم گردیزی یو دیپلومات دی او د نجیم آریا ورور دی. عزیزه په ۱۹۴۹ز کال کې د ملالی د لیسې ښوونکې وه. په ۱۹۶۰ز کال کې د معارف مدیره. په ۱۹۶۱ز کال کې د مېرمنو د مجلې محرره. په ۱۹۶۲ز کال کې د رابعه بلخي د لیسې ښوونکې. د مشرانو جرگې سناتور. له ۱۹۷۴ تر ۱۹۷۸ز کال پورې د اطلاعاتو او کلتور په وزارت کې د جوايزو د کمیټې رئیس. مورنۍ ژبه یې دري ده. اوس د امریکا په متحده ایالاتو کې استوګنه ده.

سید علي گوهر

په ۱۸۹۰ز کال کې په غوربند کې زېږېدلې دی. د غوربند خان دی. له اوږدو مهالونو راهې د پخوا یو سیاسي فعال دی چې څو ځله زنداني سوی دی. له ۱۹۶۸ تر ۱۹۷۳ز کال پورې په وروستی ولسي جرگې کې غړی. په ۱۹۷۶ز کال کې په کابل کې وفات سو.

گوهری: وگورئ: گوهری

عبدالرحیم غفورزی

د جنرال عبدالغفور زوی په ۱۹۴۷ز کال کې په کابل کې زېږېدلې دی. لومړنی ښوونځي یې په هرات کې ولوست او دا مهال پلار یې د هرات والي وو. په ۱۹۶۴ز کال کې د حبیبیې له لیسې څخه فارغ سو. له ۱۹۶۹ تر ۱۹۷۰ز کال پورې د مکلفیت د دورې له بشپړولو وروسته د باندنیو چارو په وزارت کې شامل سو. له ۱۹۷۳ تر ۱۹۷۷ز کال پورې په ملگرو ملتونو کې د افغانستان د دائمی مأموریت غړی وو. په ۱۹۷۸ز کال کې د باندنیو چارو په وزارت کې د سیاسي او اقتصادي څانګې، د ملگرو ملتونو او نړۍ والو اړیکو د مدیریت مشري وکړه. په ډېرو نړۍ والو کنفرانسونو کې یې د افغانستان استازیتوب وکړ. د ناپییلو هېوادونو کنفرانس ته ځانګړی استازی او همدلته یې په افغانستان باندې د شوروي اتحاد د یرغل غندنه وکړه او د ۱۹۸۰ز کال د فبرورۍ په میاشت کې یې د سیاسي پناه غوښتنه وکړه. د مجاهدینو د مبارزې په لارې کې یې ډېرې ویناوې وکړې او د هغوی ملاتړ یې وکړ. لیکوال او شاعر هم دی. واده یې کړی دی او دوه ځله غبرګولیان بچیان لري. کورنۍ یې هم ورسره د امریکا متحده ایالاتو ته ورغله.

هنر غیرت

د خلق ډیموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې علی البدل غړی. د ګوند د سازماني نظم د مشر مرستیال. د غوايي له پاڅون وروسته د کابل د هوايي ډګر د ګمرک مشر.

ډاکټر محمد اشرف غني

د کوكبي لودين احمدزی او د شاه جان غني احمدزي زوی په ۱۹۴۹ز کال کې په کابل کې زېږېدلې دی. په ۱۹۶۷ز کال کې د حبیبیې له لیسې څخه فارغ سوی دی. له ۱۹۶۸ تر ۱۹۷۳ز کال پورې د بیروت امریکایي پوهنتون ته لار او خپل لیسانس او ماسټري یې تر لاس کړل. په ۱۹۸۱ز کال کې د کولمبیا له پوهنتون څخه د منځني ختیځ په مطالعاتو

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

کې تصدیق لیک تر لاسه کړ او په ۱۹۸۲ز کال کې ئې په انټروپولوژي کې خپله دکتورا تر لاسه کړه. له ۱۹۷۳ تر ۱۹۷۷ز کال پورې د کابل پوهنتون د ادبیاتو د پوهنځي مدرس. په ۱۹۷۷ز کال کې د «ډنمارک د آر هوس»^[4] په پوهنتون کې مېلمه استاد. په ۱۹۸۳ز کال کې د «برکلي، د کالیفورنیا»^[5] په پوهنتون کې مېلمه استاد. په ۱۹۸۳ز کال کې د «جان هاپکنز»^[6] په پوهنتون کې د انټروپولوژي «پوهنمل»^[7] آثار ئې د سیاست، تاریخ او ټولنیز جوړښت په هکله دي. مورنۍ ژبه ئې پښتو ده.

نور بیا

صوفي عبدالغني غني

د عبدالشکور زوی په کابل کې زېږېدلی دی. دوديزي...

قدرمنو لوستونکو! د بناعلي رحمت آريا د آر شيف: لينک

⁴ - University of Aarhus Denmark

⁵ - University of California, Berkeley

⁶ - Johns Hopkins University

⁷ - Assistant Professor

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ